

bestidde, og derfor tror jeg heller ikke, at der paa dette Punkt, da det er et midlertidigt Forslag for næste Aar, kan rettes nogen væsentlig Anke derimod. At Kjøbstæderne komme med for en vis Del, for Bygningsafgiften, eller at de Kommuner paa Landet komme med f. Ex. Flækker og den Slags, der ligger imellem Kjøbstads- og Landkommuner, der have en Del Haandværkere, der betale Bygningsafgift, finder jeg ogsaa retfærdigt. Jeg gad nok se, hvorledes ærede Herrer, naar de gaa ind paa en Vættelse for næste Aar for Stattebyrderne paa en Maade og i et Omfang, der har Betydning, vilde forme et saadant Forslag til Edre Behandling. — De kunne godt tage det tilbage igjen, hvis de af høiere politiske Hensyn ikke tør vedtage det — men et Forslag, siger jeg, der tager saa alsidigt Sigte paa, hvad der er Billigt og Retfærdigt, som mit nærværende Forslag. Finantsministeren er imod det, fordi han vil beholde saa mange Penge i Statskassen, for at han i paakommende Tilfælde kan give dem ud efter Behag til de Foranstaltninger, som Folkethinget negter. Udenfor det er der kun gjort den Indvending, at Beboerne i en anden Kommune, f. Ex. Lehnsgreverne, der bo i Kjøbenhavn, kunde tilføre Kjøbenhavn Vættelse for Harkornet for Lehnsgrevssaberne. Det er ikke rigtigt, det kan ikke indvendes imod Forslaget efter den Anthydning, som jeg har gjort, at det er af Eiendommene i Kommunen, at Skatten falder tilbage til Kommunekassen. — Jeg kunde nok forstaa, at den høitærede Minister vilde forsvare sin Deltagelse i Gjedser-Åffæren, med den Anskuelse, han her har fremført, men jeg begriber ikke, hvorledes det høie Ministeraad, der har besluttet det, ikke kom til Rigsdagen, og forklarede dem, at de ønskede denne Bane anlagt, og ikke saaledes ad Omveie uden Lov oprettede en Forpagtningskontrakt med saadanne Byrder paa Statskassen. De kunde have faaet det meget billigere, og saa var det gaaet paa lovlig Maade.

Beth: Det kan jo kun glæde mig, at den høitærede Minister var saa enig med mig i det Princip, jeg udtalte, at man i daarlige Tider for at skaffe Balance mellem Indtægt og Udgift maa tage af det, som er opsparet i de gode Tider, naar man overhovedet har opsparet noget Saadant, men det er at beklage, at naar man skal anvende saadanne Principer, man saa ikke kan blive enig om Anvendelsesmaaden. Det nytter jo ikke at have store og smukke Principer, saasnart man ikke kan faae dem bragt ud i Livet og anvende dem paa praktisk Maade.

Det var, sagde den høitærede Minister, ham imod, jeg tror, han brugte det Udtryk, at strø Penge ud over Landet, men det han tilsigtede, og det han mente, burde tilsigtes, og som var noget ganske Andet, var at formindste Stattebyrden. Jeg ser ikke rettere end, at det kommer ud paa et. Naar man giver det til Kommunerne, som er foreslaaet i Ændringsforslaget Nr. 10, saa bliver Følgen, at Stattebyrden bliver formindsket med Hensyn til Kommuneafgifterne, der som bekendt er den Stattebyrde, der har mest Tilbøielighed til at vøge og trykke stærkest. En Formindskelse og Vættelse af Kommunefikatten vilde blive den ligefremme Følge af dette Forslag, naar det blev vedtaget og gennemført. Men der er jo ogsaa andre Veie, man kan gaa, jeg beklager kun, at den høitærede Minister ikke betegnede noget Saadant. Vil Staten i Stedet for at give Kommunerne Pengene tilbage sige: Ja, men vi paatage os at betale for et Aar en Del af Kommunefikatten, vi paatage os fra Statens Side at participere i adskillige Statte, Veiskat, Fattigskat, kort sagt at lette Kommunerne Afgiften paa den Maade, at Staten paatager sig en Del af dem, saa er det en Veie, man ogsaa kunde gaa, men jeg hørte ikke, at Ministeren ytrede, at det var hans Hensigt at gaa en saadan Veie. Den høitærede Minister sagde, at hans Princip var det, saavidt jeg forstod ham, kun at anvende af Statskassens Midler og navnlig af de opsparede Midler, hvad han ansaa for absolut Fornødent til Samfundets Tarv, men hans Mening om, hvad der var fornødent til Samfundets Tarv, faldt ikke sammen med dette Thing. Det har jo dog været saaledes, at naar et Ministerium ikke kunde faae sin Mening til at falde sammen med Repræsentationens, saa har Ministeriet sagt: „Ja, saa maa vi trække os tilbage, saa maa vi lade andre overtage Regjeringen, som tror at kunne føre Repræsentationens Mening igjennem. Det var virkelig en god gammel Skik, og jeg tror, at det bliver nødvendigt tidligere eller senere, at man vender tilbage til den. (Berg: Senere!) Tidligere eller senere, jeg tør ikke sætte noget bestemt Tidspunkt, det veed det ærede Medlem jo saa godt. Thi det Princip, som nu faktisk raader, at naar en Regjering ikke kan blive enig med Repræsentationen, om hvilke Udgifter, der skal afholdes, saa gaar Regjeringen frem efter sit eget Skøn og sætter Repræsentationens til Side, det tror jeg i Ængden vil og maa bringe Landet i Ulykke.

Da Sagen yderligere ønskede at yttre sig, var Forhandlingen sluttet.